

YAŞAYIŞ MƏSKƏNLƏRİNİN
PLANLAŞDIRILMASI VƏ
İSTİSMARI GİGİYENASI

Fənni üzrə

“Qidalanma və tibbi ekologiya”
kafedrasının müdiri
t.ü.f.d., dos., Respublikanın
əməkdar müəllimi İ.R. Əhmədov

İŞÇİ TƏDRİS PROQRAMI
(SILLABUS)

imza _____

Gigiyena ixtisası, İctimai səhiyyə fakültəsi

FƏNNİN KODU:

FƏNNİN NÖVÜ:

məcburi

FƏNNİN TƏDRİS SİSTEMİ:

P-9

FƏNNİN KREDİTİ:

4 kredit

FƏNNİN TƏDRİS FORMASI:

əyani

FƏNNİN TƏDRİS DİLİ:

azərbaycan, rus

FƏNNİ TƏDRİS EDƏN MÜƏLLİMLƏR:

t.ü.f.d., dos. Ş.X. Səmədov

t.ü.f.d., dos. A.A. Abdullayeva

b.ü.f.d., dos. Q.S. Qəniyeva

ass. A.B. Vəlibəyova

ass. V.M. Kazımova

t.ü.f.d., ass. İ.F. Ramazanova

KAFEDRANIN ƏLAQƏ NÖMRƏSİ:

012 595-54-37

E.mail:

department_nutriology@amu.edu.az

PREREKVİZİTLƏR:

Fənnin tədrisi üçün öncədən tədrisi zəruri olan fənlər: Ümumi gigiyena,
Su və su təchizatı gigiyenası, Atmosfer havası və torpaq gigiyenası

KORREKVİZİTLƏR:

Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa tədrisi olunması zəruri olan fənlər:

KURSUN TƏSVİRİ :

Yaşayış məskənlərinin planlaşdırılması, ictimai və yaşayış binalarının istismarı gigiyenası fənni şəhərlərin, yaşayış məntəqələrinin planlaşdırılması və abadlaşdırılması, yaşayış məskənlərində fiziki amillərin (küy, vibrasiya və elektromaqnit dalğaları) əhalinin əmək fəaliyyətinə, məişətinə təsirini öyrənmək, onların rifahını təmin edən gigiyenik normativlər, sanitar qaydalar hazırlamaq, müalicə-profilaktiki müəssisələrin, xidməti idarələrin ni müəyyən edir, yaşayış və ictimai binaların insolyasiyasını gigiyenik cəhətdən qiymətləndirməyi həyata keçirir.

KURSUN MƏQSƏDİ:

Fənnin əsas məqsədi epidemioloji xidmət təşkilatlarının praktiki fəaliyyətinin elmi cəhətdən əsaslandırılması ilə yanaşı ətraf mühitin çirklənməsini aradan qaldırmaq və qarşısını almaq, onun sağlamlaşdırılması, profilaktikası və əhalinin xəstələnməsinin azaldılmasına nəzarətin aparılmasını həyata keçirməkdən, bundan əlavə ətraf mühitin fiziki faktorlarının (küy, vibrasiya və elektromaqnit dalğaları) vəziyyəti, ekoloji tarazlığın pozulması nəticəsində baş verən dəyişiklikləri müəyyən etmək, onların əhali sağlamlığına mənfi təsirini üzə çıxarmaq, profilaktikası üçün tədbirlər hazırlamaq və tövsiyyələr verməkdən ibarətdir.

KURSUN NƏTİCƏLƏRİ:

Fənnin mənimsənilməsi nəticəsində tələbələr yaşayış məskənlərinin planlaşdırılmasına yanaşmaları, ictimai və yaşayış binalarının istismarına irəli sürülən tələblərin təhlili və tətbiqini öyrənməli; ətraf mühit amillərinin, fiziki faktorların insan orqanizminə göstərdiyi təsirləri qiymətləndirməyi, bu sahədə tədbirlər hazırlayıb profilaktik tədbirlər həyata keçirmək qaydalarını öyrənməli; yaşayış yerlərinin planlaşdırılmasına yanaşma metodlarını mənimsəməli; planlaşdırılmaya rəy verməyi bacarmalıdırlar.

FƏNN ÜZRƏ PRAKTİK MƏŞĞƏLƏ MÖVZULARI:

1. Yaşayış binalarının istismarına gigiyenik tələblər, binaların layihələrinin tipləri və ekspertizası – 7 saat
2. Binaların təbii və süni işıqlanmasının gigiyenik qiymətləndirilməsi. İşıqlanmanın təyini üsulları. Yaşayış binalarının və mikrorayon ərazisinin insolyasiyası və onun gigiyenik qiymətləndirilməsi – 7 saat
3. Yaşayış məntəqəsinin və binaların səs rejiminin gigiyenik qiymətləndirilməsi – 7 saat

4. İctimai və yaşayış binaların mikroiqliminin və ventilyasiya sisteminin gigiyenik qiymətləndirilməsi – 7 saat
5. Xəstəxanaların tikinti növləri və şöbələrinin planlaşdırılma qaydalarının gigiyenik qiymətləndirilməsi – 7 saat
6. Kommunal obyektlərin (hamam, camaşırxanaların) və əczaxanaların müayinəsi zamanı quruluşunun və təchizatının gigiyenik qiymətləndirilməsi – 7 saat
7. Mikrorayonun planlaşdırılmasının gigiyenik qiymətləndirilməsi – 6 saat

FƏNNİN MÜHAZİRƏ MÖVZULARI:

- 1-2. Yaşayış məskənlərinin planlaşdırılması və istismarı zamanı insan sağlamlığına təsir göstərən fiziki faktorlar. Onların profilaktikası və gigiyenik normallaşdırılması – 4 saat
3. Mənzildaxili mühitin insanın sağlamlığına təsiri. Yaşayış binalarının planlaşdırılması və abadlaşdırılmasının gigiyenik əsasları – 2 saat
4. Müalicə-profilaktika müəssisələrinin gigiyenası – 2 saat
5. Camaşırxana, hamam və bərbərxanaların tikintisi və istismarına irəli sürülən gigiyenik tələblər – 2 saat
6. Şəhərlərin planlaşdırılması və abadlaşdırılmasının gigiyenik əsasları. Rayon planlaşdırma prinsipləri, gigiyenik əhəmiyyəti. Kənd ərazi-iqtisadi planlaşdırma prinsiplərinin gigiyenik yanaşmaları – 2 saat

Fənnin bütün mövzuları üzrə nümunəvi testlər elektron variantda hazırlanır və Universitetin rəsmi www.amu.edu.az saytında yerləşdirilir.

QIYMƏTLƏNDİRMƏ:

Fənn üzrə kredit toplamaq üçün lazımı 100 balın toplanması aşağıdakı kimi olacaq:

50 bal – imtahana qədər:

10 bal – dərse davamiyyət, 10 bal – sərbəst iş,

30 bal – laborator və seminar dərslərində toplanacaq ballardır.

50 bal – imtahanda toplanacaq.

İmtahan test üsulu ilə keçiriləcəkdir. Test 50 sualdan ibarət olacaqdır. Hər sual bir baldır. Səhv cavablanan suallar düzgün cavablanan sualların ballarını silmir.

QEYD:

İmtahanda minimum 17 bal toplanmasa imtahana qədər yığılan ballar toplanılmayacaq. İmtahanda və imtahana qədər toplanan ballar cəmlənir və yekun miqdar aşağıdakı kimi qiymətləndirilir:

A - “Əla“	- 91-100
B - “Çox yaxşı”	- 81-90
C - “Yaxşı”	- 71-80
D - “Kafi”	- 61-70
E - “Qənaətbəxş”	- 51-60
F - “Qeyri kafi”	- 51 baldan aşağı

SƏRBƏST İŞ:

Semestr ərzində 5 sərbəst iş tapşırığı verilir. Hər tapşırığın yerinə yetirilməsi 2 (iki) balla qiymətləndirilir. Sərbəst iş yazılı olmaqla Microsoft Word faylı formasında, həcmi 1-2 səhifə (şrift 12) olmalıdır. Sərbəst işlərin nəticələri jurnalda qeyd olunur. Hər bir sərbəst iş tələbənin fərdi fikirlərinin məcmusu olduğuna görə plaqiat yolverilməzdir. Son tarixdən sonra təqdim olunan sərbəst işlər səbəbindən asılı olmayaraq nəzərə alınmayacaq.

Qeyd: təcrübi dərslərin tədrisi kurasiya sistemi üzrə keçildiyindən hər siklin tarixləri dəyişdiyi üçün son tarixlər cari fəaliyyət vaxtı siklə müvafiq tərtib olunur

ƏDƏBİYYAT:

1. К.И. Акулов, К.А. Буштуева. Коммунальная гигиена. Москва, 1986
2. Е.И. Гончарук, Р.Д. Габович, В.А. Рудейко и др. Руководство к лабораторным занятиям по коммунальной гигиене. Москва, 1982
3. Е.И. Гончарук, Р.Д. Габович, С.И. Гаркавый, В.А. Рудейко, И.И. Ткаченко и др. Руководство к лабораторным занятиям по коммунальной гигиене. Москва, 1990
4. Гигиена XXI века. Под ред. Г.И. Румянцева. М. 2001
5. М.Г. Керимова, А.М. Мамедов, С.А. Ахмедова. Гигиена атмосферного воздуха. Баку, 1990
6. Е.И. Гончарук. Коммунальная гигиена. Москва, 2006

KURS İŞİ: Bu fənn üzrə kurs işi nəzərdə tutulmur

TƏCRÜBƏ: Bu fənn üzrə istehsalat təcrübəsi nəzərdə tutulur

Hazırladı: kafedra müdiri, t.e.n., dos. İ.R. Əhmədov
tədris işləri üzrə müdir müavini, ass. A.B. Vəlibəyova